

Wanneer rooien voor de hoogste opbrengst?

Door onder goede omstandigheden te rooien stapelen de voordelen zich op: minder grondtarra, minder beschadigingen, beter bewaarbare bieten en behoud van bodemstructuur. En bovendien niet onbelangrijk voor de rooier: meer capaciteit en lager brandstofgebruik.

Bij de beantwoording van deze vraag spelen meerdere factoren een rol, zoals het leveringsmoment, de groeipotentie van het gewas, de grondsoort, de voorspelde weersomstandigheden en de bewaar-temperatuur. Doordat deze factoren dusdanig situatieafhankelijk en specifiek zijn, is het slechts mogelijk een algemeen advies te geven.

De suikeropbrengst kent een maximum rond begin december (zie figuur 1). Dat de suikeropbrengst in het laatste gedeelte van de campagne daalt, wordt veroorzaakt door toenemende rooi- en bewaarverliezen, vorming van invertsuiker en vorst.

Rooien kort voor levering

Het advies is goede rooiomstandigheden te benutten. Bij gunstige weersverwachtingen is oogsten kort voor het leveren het beste. Wel kan het bij een voorspelde neerslagperiode betekenen dat het verstandig is om eerder te rooien, wat zorgt voor beter rooiwerk, minder tarra en behoud van de bodemstructuur. Tot eind november kan het gewas nog groeien en kunnen de temperaturen nog hoog zijn, wat kan zorgen voor hoge bewaarverliezen bij lange(re) bewaring. In deze periode speelt het risico op vorst nog nauwelijks een rol.

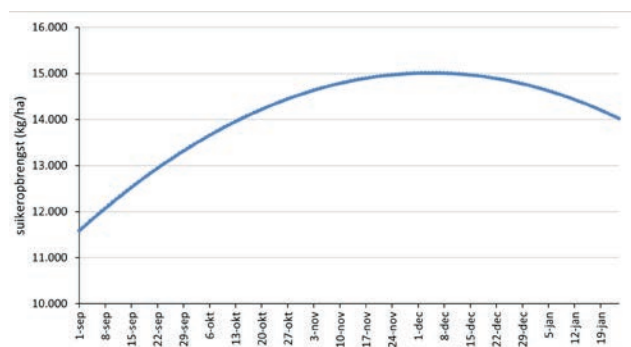
Risico op vorstschade is allesbepalend

Vanaf de tweede helft van november gaat het risico op vorst een significante rol spelen. Bij vorst wegen de potentiële voordelen van langere groei of minder bewaarverlies niet op tegen de schade die veroorzaakt wordt door bevroren bieten. Het advies is daarom om vanaf half november altijd goede weersomstandigheden te benutten om de resterende bieten te rooien, ongeacht het leveringsmoment. Hierdoor kan in geval van vorst direct actie worden ondernomen door de hoop af te dekken. Daarnaast speelt mee dat de rooiomstandigheden

richting de winter vaak niet verbeteren; dit zorgt voor meer grondtarra en meer beschadigde bieten in de hoop, wat op zijn beurt weer zorgt voor extra verliezen.

Bij langere bewaring is het de kunst om de hoeveelheid gegroeide suiker ook daadwerkelijk geleverd te krijgen, door het suikerverlies in de bewaring zoveel mogelijk te beperken. Meer info hierover is onder andere te vinden in de IRS-teelthandleiding op www.irs.nl: '8.4 Bewaring'.

Jan-Kees Boonman
specialist oogsttechniek

Verloop van de suikeropbrengst per hectare over de campagne van uitgeleverde telers in de periode 2015-2019 (data: Cosun Beet Company)